

**Langsua
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Vestringsvegen 8
2651 Østre Gausdal

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 01
fmoppst@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyret.no/langsua>

Glommens og Laagens Brukseierforening
Postboks 1209 Skurva
2605 Lillehammer

Saksbehandler Morten Liebe

Vår ref. 2016/6069-2 432.2

Deres ref.

Dato 15.12.2016

Delegert vedtak - Langsua NP - Espedalen LVO – Oppsjømyra NR – Røssjøen NR - Hersjømyrin NR - Haldorbu LVO – Bruk snøskuter m.m. - Snømåling, tilsyn og drift av reguleringsanlegg og målestasjoner - Eidsiva vannkraft - Glommen og Laagens Brukseierforening

Vi viser til deres søknad.

Vedtak

Langsua nasjonalparkstyret gir Glommen og Laagens Brukseierforening (GLB) og Eidsiva Vannkraft AS tillatelse til bruk av snøskuter for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg jf. søknad med vedlegg.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for henholdsvis Langsua nasjonalpark (§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p), Haldorbu, Storlægeret, Dokkfaret og Espedalen landskapsvernområder (§§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p, t, t, r og u), og verneforskriftene for henholdsvis Oppsjømyra (§7å), Hersjømyrin naturreservat (§ 7v) og Røssjøen naturreservat (§8, jfr. §48 i naturmangfoldloven).

Nasjonalparkstyret gir videre tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg og målestasjoner. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for Espedalen landskapsvernområde § 3 pkt. 6.3 bokstav p og Hersjømyrin naturreservat § 7 bokstav u.

Det stilles følgende vilkår for dispensasjonen:

- Tillatelsen gjelder fram til 1. mai 2017. Så langt det er mulig skal ferdsel i reservatene foregå før 15. april av hensyn til fuglelivet.
- Det skal bare kjøres langs faste traseer som framgår av kartvedlegget i søknaden. Der det forekommer skiløypetraseer skal disse følges. Under helt spesielle værforhold kan det være nødvendig å avvike fra kartfestede traseer. Det skal uansett ikke kjøres gjennom Kjølåane naturreservat eller Skardberga naturreservat.

Nasjonalpark	Langsua
Naturreservat	Hersjømyrin, Kjølåane, Oppsjømyra, Røssjøen, Skardberga
Landskapsvernområde	Dokkfaret, Espedalen, Haldorsbu, Storlægeret

- All motorferdsel skal skje på godt snødekt mark slik at det ikke lages varige spor i terrenget. Det kan kjøres med inntil tre snøskutere i følge. Beltevogn kan benyttes når transportbehovet tilsier det.
- Punktet over er ikke til hinder for kjøring langs vei og kjørespor til Dokkli målestasjon i sommerhalvåret.
- Under kjøring skal det tas hensyn til naturmiljø og dyreliv (spesielt vinterbeitende elg i området Dokkfaret – Fjelldokka), samt tas hensyn til friluftslivet og ved at skiløyper ikke ødelegges.
- Kjøring skal ikke finne sted i påsken (palmelørdag – 2. påskedag), på søndager og helligdager.
- Punktet over gjelder ikke motorferdsel i områder med risiko for dårlig is, for kjøring i forbindelse med tilsyn og oppfølging av sikringstiltak som skilt, sperretau m.v.
- Det skal føres kjørelog med opplysninger om dato, trase og formål med turen, samt klokkeslett for start og slutt på hver tur. Kjøreboka skal sendes Langsua nasjonalparkstyre senest 1. juni 2017. Denne tillatelsen skal alltid bringes med under kjøring og vises til ansvarlig oppsyn på forlangende.
- Statens naturoppsyn v/ Kjølvi Falklev skal varsles pr. sms på tlf.nr. 951 65 085 før kjøring starter.

Det forutsettes at det foreligger tillatelse etter motorferdselloven fra kommunene og tillatelse fra berørte grunneiere før kjøring. Det er uansett er hjemmel for motorferdsel i Hersjømyrin naturreservat og Espedalen landskapsvernområde ved akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i slike tilfeller gis melding til forvaltningsmyndigheten i ettertid.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen i Oppland må behandle søknaden etter verneforskriften for Hynna Naturreservat.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljøverndepartementet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker, jf. forvaltningslova § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljøverndepartementet, men sendes til Langsua nasjonalparkstyre.

Søknaden

Glommens og Laagens Brukseierforening søker om dispensasjon for motorisert ferdsel på vegne av GLB og Eidsiva Vannkraft AS i samband med snømåling i Langsua nasjonalpark med tilgrensede verneområder. Søknaden omfatter også kjøring i forbindelse med tilsyn og drift av reguleringsanlegg i Vinstravassdraget, ved Hornsjø og Øvre Reinsjøen, samt Dokkli målestasjon. Nærmere beskrivelse av kjøring det søkes dispensasjon for fremgår av søknadens vedlegg 1 og påfølgende kartvedlegg.

GLB og Eidsiva Vannkraft AS har tidligere søkt om tilsvarende tillatelse. Langsua nasjonalparkstyre har gitt tillatelse til motorferdsel for tilsvarende formål i brev av 09.03.15. Dispensasjonen er nå utløpt. Det søkes om tillatelse av flere års varighet.

Søknaden er vurdert i samsvar med:

1. Verneforskriften for Langsua nasjonalpark av 11. mars 2011
2. Verneforskriften for Haldorbu landskapsvernområde av 11. mars 2011
3. Verneforskriften for Storlægeret landskapsvernområde av 11. mars 2011
4. Verneforskriften for Dokkfaret landskapsvernområde av 11. mars 2011

5. Verneforskriften for Espedalen landskapsvernområde av 11. mars 2011
6. Verneforskriften for Oppsjømyra naturreservat av 11. mars 2011
7. Verneforskriften for Hersjømyrin naturreservat av 11. mars 2011
8. Verneforskriften for Røssjøen naturreservat av 11. mars 2011, jfr. naturmangloven §48.
9. Naturmangfoldloven av 19. juni 2009

Verneforskrift og verneformål

Langsua nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for alle verneområdene med unntak av Hynna naturreservat. Fylkesmannen i Oppland er fortsatt forvaltningsmyndighet for Hynna fordi det er et Ramsar-område med internasjonal vernestatus.

Hovedformålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep (jf. § 1 i verneforskriften for Langsua nasjonalpark).

Formålet med Haldorbu, Storlægeret, Dokkfaret og Espedalen landskapsvernområder er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende (jf. § 1 i verneforskriftene). Videre skal allmennheten gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen / natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging (jf. § 1 i verneforskriftene).

Hovedformålet med Oppsjømyra, Røssjøen og Hersjømyrin naturreservater er å ta vare på spesielle myr- og våtmarksområder og svært viktige leveområder for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter (jf. § 1 i verneforskriftene).

I alle verneområdene er motorferdsel i utgangspunktet forbudt (jf. verneforskriftene for nasjonalparken og landskapsvernområdene §§ 3 pkt. 6.1 og verneforskriftene for naturreservatene §§ 5 bokstav a). Det er likevel åpning for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon etter søknad for bruk av snøskuter for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg i samsvar med forvaltningsplan (jf. verneforskriftene for hhv. nasjonalparken og Haldorbu, Storlægeret, Dokkfaret og Espedalen landskapsvernområder §§ 3 pkt. 6.3 bokstavene p, t, r og u, og verneforskriftene for hhv. Oppsjømyra og Hersjømyrin naturreservater §§ 7 bokstavene a og v). For Røssjøen naturreservat må saken vurderes i forhold til den generelle unntaksbestemmelsen i §8, jfr. §48 i naturmangfoldloven.

Det er videre åpning for å gi dispensasjon etter søknad til motorferdsel innenfor Espedalen landskapsvernområde og Hersjømyrin naturreservat ifm. drift, vedlikehold og oppgradering/fornyelse av eksisterende kraftanlegg (jf. verneforskriftene for landskapsvernområdet § 3 pkt. 6.3 bokstav p og naturreservatet § 7 bokstav u). I verneforskriftene for Hersjømyrin naturreservat og Espedalen landskapsvernområde er det dessuten en bestemmelse om at motorferdselsforbudet ikke er til hinder for motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i slike tilfeller sendes melding til forvaltningsmyndigheten i ettertid (jf. § 6 bokstav e i verneforskriften for naturreservatet og § 3 pkt. 6.2 bokstav g i verneforskriften for landskapsvernområdet).

Utkast til forvaltningsplan

Det ble under høringen av verneplanen i 2009 også lagt ved et utkast til forvaltningsplan. Utkastet er tenkt som et grunnlagsdokument som vil utbroderes i den forvaltningsplanprosess som nå er i startfasen. I utkastet står det følgende om snømålinger, samt tilsyn og drift av kraftanlegg:

“Med utgangspunkt i temakart fra verneforslaget og KU-rapportene bør kart som viser traseer for kraftselskapenes snømålinger gås igjennom i forbindelse med forvaltningsplanprosessen. (...)

Gjennom konsesjoner for kraftanleggene er regulantene pålagt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) å gjennomføre snømålinger på faste punkt i nedbørfeltene knyttet til reguleringer av Vinstervassdraget, Dokkavassdraget og Gausavassdraget (Roppavassdraget samt Ognsjøene). For de fleste punkt skjer målingene én (ved snømaksimum) til et fåtall ganger årlig. Målingene gjennomføres vanligvis av to personer på en eller to snøskutere. De punkt som ligger i sentrale delene av nasjonalparken tilhører Dokkavassdraget og har vært målt fra lang tid tilbake fire ganger årlig, der hver målingsrunde tar rundt tre dager. Traseene som brukes til snømålinger er de samme år etter år, selv om de kan variere noe med været.

Med utgangspunkt i kart over disse traseene i verneplanens konsekvensutredning for kraftressurser, er forskriftene til berørte verneområdene utformet slik at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til disse snømålingene. Traseene vil være kartfestet i forvaltningsplanen.

Det kan i en tillatelse settes vilkår for å unngå mulig konflikt med dyreliv og friluftsliv. Det kan påregnes flerårige tillatelser forutsatt at vilkår i dispensasjonen følges.”

Vurdering

Generelt

Vurderingen nedenfor er i tråd med vurderingene gitt i 2015 med noen endringer.

Det er et overordnet mål både i verneområder og i utmark for øvrig å redusere motorisert ferdsel til et minimum, og derfor begrenses slik ferdsel til det som er strengt nødvendig.

Det framgår av detaljene i vedlegg til søknaden at det ikke er nødvendig med motorferdsel gjennom Skardberga naturreservat. For Kjølaåne er traseen helt i ytterkanten av reservatet i øst. Vi forutsetter at ferdselen foregår rett utenfor grensa.

Flerårige tillatelser vil kunne bli innvilget når forvaltningsplanen for verneområdene i Langsua foreligger. Forvaltningsplanen er ennå ikke ferdig, slik at dispensasjonen er avgrenset til ett år, vinteren 2016/2017. Et utkast til forvaltningsplan vil ventelig bli sendt på høring i første halvår 2017.

Friluftsliv

En del av formålet med opprettelse av nasjonalparker og landskapsvernområder er at allmennheten skal gis mulighet for uforstyrret opplevelse av naturen / natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Friluftsliv er ikke en del av verneformålet i naturreservatene, men verneområdene sett som helhet har stor verdi for friluftslivet og vernebestemmelsene i naturreservatene er utformet for å ivareta friluftslivinteressene også (oppkjøring av skiløyper,

bruk av båt m.m.). Videre er forbudet mot motorferdsel ikke til hinder for kjøring i Hersjømyrin naturreservat og Espedalen landskapsvernområde ved akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg.

På denne bakgrunn settes det som vilkår at kjøring ikke skal finne sted i påsken, på søndager og helligdager, og at preparerte skiløyper ikke ødelegges. Kjøring for tilsyn og oppfølging av tiltak som skal ivareta allmennhetens, må likevel alltid kunne gjennomføres, også i forbindelse med høytider/fridager.

Naturkvaliteter

Kunnskapsgrunnlaget er godt i dette området etter den nylig gjennomførte verneplanprosessen, kunnskapsheving i form av sårbarhetsanalyse og brukerundersøkelse rapportert i 2015: Det er ikke behov for å ta i bruk føre-var prinsippet (jf. nml §§ 8 og 9). Traseene er vurdert på nytt i lys av våre økte kunnskap om områdene. Virkningene på naturmiljøet er kjent, og det foreligger ingen fare for irreversible skader på naturmangfoldet.

Et hovedformål med naturreservatene er å ta vare på leveområdene inkl. hekkelokaliteter for truede og sårbare fuglearter. Tranene oppsøker de våte partiene tidlig, særlig sør i området. Det er derfor viktig at ferdsele ikke foregår etter 15. april dersom det ikke er helt påkrevet. Preparert skiløype går gjennom Røssjøen naturreservat rett nord for den omsøkte traseen. Vi forutsetter at kjøring gjennom reservatet følger skiløypetraseen. Vi har ellers ingen spesielle merknader til kjøring også etter alt.1 nord for reservatet hvis dette er egnet til formålet.

Videre bør det i området Dokkfaret – Fjelldokka tas spesielt hensyn til vinterbeitende elg. Med dette som grunnlag mener vi at motorferdselen ikke vil komme i nevneverdig konflikt med verken verneverdiene eller verneformålet i noen av verneområdene (jf. nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Det settes også som vilkår at kjøring vinterstid bare skal foregå på godt snødekt mark slik at det ikke er fare for å sette varige spor i terrenget. Så lenge det ikke blir laget varige spor i terrenget anses naturmangfoldlovens § 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke å ha relevans i denne saken. Transporten har betydning for den samlede belastningen av motorferdsel på økosystemet, men er gjennom verneplanprosessen vurdert å ligge innenfor økosystemet sin tåleevne og formålet om minst mulig motorferdsel (jf. nml § 10).

Når det gjelder varsling og kjørebok, mener vi at det er tilstrekkelig at SNO varles pr. sms når kjøringen starter. Kjørebok fylles ut seinere, og sendes oss innen en gitt frist. Vi viser i denne sammenhengen til formålene med ferdsele, og i noen tilfeller for behov for rask handling.

Konklusjon

Etter en samlet vurdering mener forvalter at dispensasjon kan innvilges for vinteren 2016/17 med visse vilkår.

Med hilsen

Morten Liebe
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Kvikne Skåbu grunneierlag			
Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	Østre Gausdal
Statskog			
Espedalen bygdeallmenning			
Skrautvål sameie			
Gausdal fjellstyre	Vestringsvegen 6	2651	ØSTRE GAUSDAL
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	Fagernes
Øystre Slidre kommune	Tingvang, Bygdinvegen 1989	2940	Heggenes
Etnedal kommune	Kyrkjevegen 10, Bruflat	2890	ETNEDAL
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Torpa fjellstyre	Nord-Torpavegen 375	2881	AUST-TORPA
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	Sør-Fron
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	Dokka
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	Vinstra
Øystre Slidre fjellstyre	Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES